

[Jytte Andersen]

Punkt 2: uddannelsesindholdet bør tilrettelægges på den voksnes betingelser og fremstå som et reelt tilbud. Dette betyder selvsagt, at retten til at vende tilbage til sit arbejde skal sikres. Det betyder også, at uddannelsen skal tilrettelægges på den voksnes betingelser. Her bør alle muligheder stå åbne: brede, almene uddannelsesstilbud, der fremmer den sociale, kulturelle udvikling, jobkvalificerende kurser og kompetencegivende uddannelser.

SFs forslag indeholder en række af de her beskrevne elementer, som bør vurderes i uddannelsesudvalget, men det bør også nævnes, at SFs forslag på en række punkter er uklare.

For det første bygger forslaget på en forestilling om, at en voksenuddannelsesreform lader sig bygge op meget hurtigt, og også den forestilling, at meget specifikke arbejdsmarkedsforhold lader sig bestemme her i folketinget, hvilket vi som bekendt ikke har tradition for.

For det andet indeholder forslaget ingen prioriteringer, såfremt dette måtte være nødvendigt, og heller ingen forslag til opsøgende virksomhed, som skal sikre, at den dårligst motiverede gruppe kommer ind i uddannelsessystemet.

Forslaget forekommer fikseret på eksamenskurser, kompetencegivende kurser og meget lange kurser, og dette får mig til sluttelig at spørge, om ikke ideen »betalt frihed til uddannelse« rettere burde hedde »betalt frihed til personlig udvikling« for dermed at illustrere forskellen imellem den traditionelle opfattelse af begrebet uddannelse og tankegangen bag uddannelsesreformen, nemlig at dette er et spørgsmål om øget livskvalitet for den enkelte, en tankegang, der altid har været livsnerven i det folkeoplysende arbejde, og det ville glæde dette ting, om vi til næste år i 200-året for Grundtvigs fødsel kunne bringe dansk folkeoplysningstradition et stort skridt videre.

Som nævnt hilser vi det velkomment, og vi glæder os til at drøfte forslaget i uddannelsesudvalget.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg vil gerne sige til socialdemokratiets ordfører, at dette forslag ikke handler om folkeoplysning i den gode forstand, som vi har kendt det som en god tradition i Danmark, og jeg tror, gode, gamle Grundtvig

ville vende sig i sin grav, hvis han nu blev brugt som løftestang for det tvangsmæssige forhold, der ligger i dette her. Jeg føler netop, at man med et sådant forslag fraviger alt, hvad der spirer og gror ude blandt folket.

Vi erfarer nu på ny, at SF føler sig foranlediget til at fremlægge socialdemokratiets tanker som forslag, og det kan man synes er interessant eller ikke. Jeg forstår så på den socialdemokratiske ordfører, at vi nu taler om en af de store reformer i 1980'erne. Jeg kan ikke helt støtte, at dette skulle være et oplæg til en reform.

Jeg er usikker med hensyn til de meget upræcise ting, der er konkret fremlagt i forslaget. Der står, at alle beskæftigede har ret til at deltage i uddannelse, og at mindst 10 pct. af de beskæftigede på en virksomhed løbende skal kunne deltage. Hvem er det, forslaget henvender sig til? Hvem skal det omfatte? Er det folkeskolelærerne, er det departementschefen, er det alle ansatte på virksomhederne, hvem er det? Jeg kan forstå af bemærkningerne, at det i hvert fald ikke er den hjemmearbejdende kvinde, og det er formentlig heller ikke den medhjælpende ægtefælle. De henvises i forslagets bemærkninger til fritidsundervisningen, og det er en interessant diskriminering, man her ser.

Så vil jeg gerne spørge, hvem der skal tilrettelægge disse ting. Der står, det er fagbevægelsen, der skal tilrettelægge, men samtidig står der, at man kan vælge frit mellem tilbuddene inden for branchen. Hvad er det for en frihed, man byder den enkelte, der ønsker at deltage i et kursus? Jeg føler, den er meget begrænset. I øvrigt er det også fagbevægelsen, der skal ansætte lærerne.

Endvidere har vi jo den hos SF ikke ukendte tankegang – og jeg kunne forstå, at den blev bakket op af undervisningsministeren – at dette her skal betales af arbejdsgiveren, og så må jeg nok sige, at man er langt fra virkeligheden. Er det da hverken gået op for socialdemokratiet eller SF, at vores virksomheder i dag har mere end nok at gøre med det, de er blevet pålagt fra det offentlige side?

Jeg må gå meget imod, at det er fagbevægelsen og den alene, der skal dirigere uddannelsens indhold.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge, om der skal være ret eller pligt til uddannelse, og